

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEAPDOROTO TABAKO APMOKESTINIMAS AKCIZAIS

70 straipsnis. Prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką

1. Prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką atsiranda, kai jis:

1) gaunamas iš kitos valstybės narės;

Komentaras

1. Pagal komentuojamą punktą prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus atsiranda asmeniui iš kitos ES valstybės narės fiziškai gavusiam ir laikančiam neapdorotą tabaką, taip kaip jis apibrėžtas AĮ 3 straipsnio 22¹ dalyje, nepriklausomai nuo tolimesnės neapdoroto tabako paskirties.

2) pagaminamas Lietuvos Respublikoje;

Komentaras

1. Prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus atsiranda pagaminus neapdorotą tabaką, t. y. tabako lapus išdžiovinus. Vien tabako auginimas nėra neapdoroto tabako gamyba, tačiau jeigu nuskinti tabako lapai yra džiovinami, nepriklausomai nuo to kur bus naudojami tabako lapai (dezinfekcijai, apdorojimui ir rūkymui, trąšoms, nikotino gamybai), už juos atsiranda prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus.

3) importuojamas;

Komentaras

1. Prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus atsiranda, kai neapdorotas tabakas išleidžiamas į laisvą apyvartą. Jeigu neapdorotas tabakas laikinai saugomas arba jam įforminama laisvosios zonos, muitinio sandėliavimo, laikinojo įvežimo perdirbti, laikinojo įvežimo ar tranzito muitinės procedūra, prievolė mokėti importo akcizus neatsiranda.

4) įsigijamas Lietuvos Respublikoje ir už jį akcizai nesumokėti;

Komentaras

1. Pagal šio punkto nuostatas, prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus atsiranda visais atvejais, kai neapdorotas tabakas įsigijamas (įskaitant ir įsigyto neapdoroto tabako laikymą) Lietuvos Respublikoje ir nėra įrodymų, kad už šį neapdorotą tabaką akcizai Lietuvos Respublikoje yra deklaruoti ir sumokėti.

5) prarandamas Lietuvos Respublikoje (išskyrus prarandamą neapdorotą tabaką, neviršijantį Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų natūralios netekties normų, taip pat neapdorotą tabaką, prarastą dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, taip pat negrižtamai prarastą ar visiškai sunaikintą neapdorotą tabaką (jeigu jo negalima panaudoti kaip akcizais apmokestinamos prekės), jeigu tai įrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka).

Komentaras

1. Pagal komentuojamą punktą, prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus atsiranda ir už Lietuvos Respublikoje prarastą neapdorotą tabaką. Tačiau prievolė mokėti akcizus neatsiranda už:

1.1. prarastą neapdoroto tabako kiekį, neviršijantį natūralios netekties normų, nustatytų Tabako produktų natūralių nuostolių normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. vasario 26 d. [įsakymu Nr. 62](#) „Dėl Tabako produktų natūralių nuostolių normų patvirtinimo“ (toliau šio skirsnio komentare – Natūralios netekties normų taisyklės);

1.2. prarastą dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių. Nenugalimos jėgos aplinkybėmis reikėtų laikyti tuos atvejus, kai neapdorotas tabakas prarandamas dėl karo (paskelbto ar nepaskelbto), pilietinio karo, maišto ar revoliucijos, stichinės nelaimės (smarkios audros, ciklono, žemės drebėjimo, jūros ar upės potvynio, žaibo), sprogimo, gaisro, mašinų, gamybinių pastatų ir kurių nors (arba visų) vidaus komunikacijų sunaikinimo, boikoto, streiko, lokauto, nespirtaus darbo, kaip streiko formos, gamybinių ar administracinių pastatų užėmimo, kitos nenugalimos jėgos;

1.3. negrįžtamai prarastą ar visiškai sunaikintą neapdorotą tabaką (jeigu jo negalima panaudoti kaip akcizais apmokestinamos prekės), jeigu tai įrodyta Įrodymų, kad akcizais apmokestinamos prekės prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, negrįžtamai prarastos ar visiškai sunaikintos, pateikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. [nutarimu Nr. 821](#) „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo įgyvendinimo“ (toliau šio skirsnio komentare – Įrodymų aprašas) nustatyta tvarka, taip pat Įrodymų, kad akcizais apmokestinamos prekės negrįžtamai prarastos ar visiškai sunaikintos, pateikimo ir sprendimo dėl akcizais apmokestinamų prekių praradimo aplinkybių pripažinimo nenugalimos jėgos, negrįžtamo praradimo ar visiško sunaikinimo priėmimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2011 m. gruodžio 30 d. [įsakymu Nr. VA-144](#) „Dėl Įrodymų, kad akcizais apmokestinamos prekės negrįžtamai prarastos ar visiškai sunaikintos, pateikimo ir sprendimo dėl akcizais apmokestinamų prekių praradimo aplinkybių pripažinimo nenugalimos jėgos, negrįžtamo praradimo ar visiško sunaikinimo priėmimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

2. Prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką atsiranda tuo metu, kai susidaro šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės.

Komentaras

1. Prievolė deklaruoti ir mokėti akcizus už neapdorotą tabaką atsiranda kai jis atgabenamas iš kitos ES valstybės narės, importuojamas, pagaminamas Lietuvos Respublikoje arba Lietuvos Respublikoje įsigijamas (arba laikomas neapdorotas tabakas, kurio akcizai nesumokėti) ir už jį akcizai Lietuvos Respublikoje nėra deklaruoti ir sumokėti. Kokiais atvejais deklaruoti ir mokėti akcizų nereikia, plačiau žiūrėti AĮ 72 straipsnio komentare.

71 straipsnis. Akcizų už neapdorotą tabaką mokėtojai

Akcizų už neapdorotą tabaką mokėtojai yra asmenys, kurie gavo iš kitos valstybės narės, importavo, prarado, pagamino ir (ar) įsigijo Lietuvos Respublikoje neapdoroto tabako.

Komentaras

1. Akcizų už neapdorotą tabaką (produktai, atitinkantys AĮ 3 straipsnio 22¹ dalyje apibrėžtą neapdoroto tabako sąvoką) mokėtojai yra asmenys, kuriems pagal AĮ atsirado prievolė deklaruoti ir

sumokėti akcizus už iš kitos ES valstybės narės gautą, importuotą, pagamintą, prarastą (išskyrus AĮ 70 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytus atvejus, daugiau žiūrėti šio punkto komentare) neapdorotą tabaką, taip pat įsigytą (įskaitant laikomą) Lietuvos Respublikoje neapdorotą tabaką, kurio akcizai Lietuvos Respublikoje nebuvo deklaruoti ir sumokėti.

72 straipsnis. Neapdoroto tabako atleidimas nuo akcizų

1. Nuo akcizų už neapdorotą tabaką atleidžiamas:

1) eksportuotas ar į kitą valstybę narę išgabentas neapdorotas tabakas;
2) neapdorotas tabakas, panaudotas apdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų, už kuriuos akcizai sumokėti, gamybai;

3) fizinio asmens pagamintas neapdorotas tabakas, kuris skirtas tik asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar savo šeimos poreikiams). Siekiant nustatyti, ar neapdorotas tabakas yra skirtas fizinio asmens asmeniniam naudojimui, turi būti atsižvelgiama į šio produkto laikytojo komercinį statusą, šio produkto pobūdį, kiekį, laikymo priežastis, šio produkto apskaitos dokumentus, laikymo vietą ar gabenimo būdą. Mokesčių administratorius, siekdamas įvertinti, ar neapdorotas tabakas skirtas asmeniniam naudojimui, turi teisę atsižvelgti ir į kitas aplinkybes, susijusias su neapdoroto tabako laikymu ar gabenimu. Vyriausybė turi teisę nustatyti šiame punkte nurodyto neapdoroto tabako kiekį, kuris atleidžiamas nuo akcizų;

4) asmens, turinčio centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka išduotą atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimą, gaunamas iš kitos valstybės narės ir (ar) pagaminamas Lietuvos Respublikoje, ir (ar) importuojamas, ir (ar) įsigyjamas Lietuvos Respublikoje, ir (ar) prarandamas neapdorotas tabakas, išskyrus atvejus, kai viršijamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos natūralios netekties normos, taip pat atvejus, kai neapdorotas tabakas prarastas ne dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, taip pat negrįžtamai prarastas ar visiškai sunaikintas (jeigu jo negalima panaudoti kaip akcizais apmokestinamos prekės) ir tai neįrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Nuo akcizų už neapdorotą tabaką atleidžiamas:

1.1. eksportuotas ar į kitą ES valstybę narę išgabentas neapdorotas tabakas;
1.2. neapdorotas tabakas, panaudotas apdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų, už kuriuos akcizai sumokėti, gamybai. Pažymėtina, kad šiuo atveju akcizai yra deklaruojami ir sumokami už pagamintą apdorotą ar kaitinamąjį tabaką;

1.3. fizinio asmens pagamintas neapdorotas tabakas, kuris skirtas tik asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar savo šeimos poreikiams). Siekiant nustatyti, ar neapdorotas tabakas yra skirtas fizinio asmens asmeniniam naudojimui, turi būti atsižvelgiama į šio produkto laikytojo komercinį statusą, šio produkto pobūdį, kiekį, laikymo priežastis, šio produkto apskaitos dokumentus, laikymo vietą ar gabenimo būdą. Mokesčių administratorius, siekdamas įvertinti, ar neapdorotas tabakas skirtas asmeniniam naudojimui, turi teisę atsižvelgti ir į kitas aplinkybes, susijusias su neapdoroto tabako laikymu ar gabenimu. Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę nustatyti šiame punkte nurodyto neapdoroto tabako kiekį, kuris atleidžiamas nuo akcizų. Šiuo metu tokie kiekiai nenustatyti;

1.4. asmens, kuris Valstybinėje mokesčių inspekcijoje Asmenų, turinčių teisę įsigyti akcizais apmokestinamų prekių su akcizų lengvata, registravimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2023 m. gruodžio 27 d. [įsakymu Nr. VA-99](#) „Dėl Asmenų, turinčių teisę įsigyti akcizais apmokestinamų prekių su akcizų

lengvata, registravimo taisyklių patvirtinimo ir kai kurių Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ (toliau šio skirsnio komentare – Taisyklės), nustatyta tvarka registruotas kaip neapdoroto tabako tiekėjas ar naudotojas, gaunamas iš kitos ES valstybės narės ir (ar) pagaminamas Lietuvoje, ir (ar) importuojamas, ir (ar) įsigyjamas Lietuvoje, ir (ar) prarandamas neapdorotas tabakas. Tačiau akcizai turi būti mokami kai neapdoroto tabako praradimai viršija natūralios netekties normas, nustatytas Natūralios netekties normų taisyklėse taip pat, kai neapdorotas tabakas prarastas ne dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, taip pat neįrodyta, kad yra negrįžtamai prarastas ar visiškai sunaikintas įrodymų apraše nustatyta tvarka.

2. Atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimas išduodamas asmenims, kurie:

- 1) gauna iš kitos valstybės narės neapdorotą tabaką;**
- 2) gamina neapdorotą tabaką;**
- 3) importuoja neapdorotą tabaką;**
- 4) įsigyja Lietuvoje neapdorotą tabaką, už kurį akcizai nesumokėti.**

Komentaras

1. Asmenų registravimo dėl atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką tvarką reglamentuoja [Taisyklės](#). Registruojami asmenys, kurie:

- 1.1. gauna iš kitos ES valstybės narės neapdorotą tabaką;
- 1.2. gamina neapdorotą tabaką;
- 1.3. importuoja neapdorotą tabaką;
- 1.4. įsigyja Lietuvoje neapdorotą tabaką, už kurį akcizai nesumokėti.

2. Importuojant neapdorotą tabaką, kad neatsirastų prievolė mokėti akcizus už šį neapdorotą tabaką muitinei reikia pateikti įregistravimo neapdoroto tabako tiekėju ir / arba naudotoju identifikacinį numerį.

3. Pažymėtina, jog įsiregistravimas suteikia teisę atlikti veiksmus su neapdorotu tabaku, taikant akcizų atleidimą, priklausomai nuo asmens atitinkamo registracijos tipo.

4. Įsiregistravimas neapdoroto tabako tiekėju suteikia teisę:

4.1. tiekti (parduoti) neapdorotą tabaką kitiems neapdoroto tabako tiekėjams ir (ar) naudotojams;

4.2. gaminti apdorotą tabaką ir (ar) kaitinamojo tabako produktus;

4.3. išgabenti neapdorotą tabaką į kitą ES valstybę narę arba eksportuoti.

5. Įsiregistravimas neapdoroto tabako naudotoju suteikia teisę naudoti neapdorotą tabaką kitiems tikslams negu tiekimas (pardavimas), išgabenimas į kitą valstybę narę arba eksportas, pavyzdžiui: tręšimui, dezinfekcijai, maisto gamybai, tačiau nesuteikia teisės neapdoroto tabako vartoti rūkymui.

1 pavyzdys

Įmonė iš kitos ES valstybės narės gauna neapdorotą tabaką, jį išvalo nuo priemaišų, džiovina ir išgabena į kitą ES valstybę narę. Norėdama nemokėti akcizų už neapdorotą tabaką, įmonė Valstybinėje mokesčių inspekcijoje privalo įsiregistruoti neapdoroto tabako tiekėja, kuriai suteikiamas identifikacinis numeris (fragmentas) „NT-T“.

2 pavyzdys

Įmonė gamina šokoladą, turintį tabako skonį bei aromatą. Šio produkto gamybos procese kakavos pupelės užpilamos skysčiu, kuriame mirkomi tabako lapai. Tabaką įmonė pati užsiaugina ir išdžiovina. Šiuo atveju įmonė, norėdama nemokėti akcizų už neapdorotą tabaką Valstybinėje mokesčių inspekcijoje privalo įsiregistruoti neapdoroto tabako naudotoja, kuriai suteikiamas identifikacinis numeris (fragmentas) „NT/-N“.

3 pavyzdys

Įmonė importuoja neapdorotą tabaką. Pašalinusi lapų gyslas, tabako lapus įmonė išgabena į kitą ES valstybę narę. Atsižvelgiant į tai, kad tabako gyslų pašalinimas yra tabako apdorojimas, įmonei nepakanka Valstybinėje mokesčių inspekcijoje įsiregistruoti neapdoroto tabako tiekėja (naudotoja), o šiai veiklai turi būti steigiamas akcizais apmokestinamų prekių sandėlis.

3. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlių savininkai, kuriems išduotas leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, suteikiantis teisę akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje iš neapdoroto tabako gaminti apdorotą tabaką ir (ar) kaitinamojo tabako produktus, laikomi asmenimis, turinčiais atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimą.

Komentaras

1. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlių savininkai, kuriems išduotas leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, suteikiantis teisę akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje iš neapdoroto tabako gaminti apdorotą tabaką ir (ar) kaitinamojo tabako produktus, laikomi asmenimis, kurie atleisti nuo akcizų už neapdorotą tabaką. Šiems akcizais apmokestinamų prekių sandėlių savininkams nėra prievolės registruotis neapdoroto tabako tiekėju ir / arba naudotoju [Taisyklių](#) nustatyta tvarka, kad iš kitos ES valstybės narės atgabentam, importuotam ar Lietuvos Respublikoje įsigytam neapdorotam tabakui nebūtų taikomi akcizai.

4. Nuo akcizų atleidžiamas neapdorotas tabakas, jeigu jis sunaikintas prižiūrint kompetentingai institucijai. Šios nuostatos įgyvendinamos centrinio mokesčių administratoriaus (dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos kontroliuojamų prekių) ir Sąjungos muitinės kodekso, jį papildančių ir įgyvendinančių Europos Sąjungos teisės aktų (dėl muitinės kontroliuojamų prekių) nustatyta tvarka. Jeigu už šioje dalyje nustatyta tvarka sunaikintą neapdorotą tabaką akcizai jau buvo sumokėti, akcizų suma įskaitoma arba gražinama Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Šios dalies nuostatos netaikomos sunaikintam neapdorotam tabakui, kuris pagamintas ar laikomas (įskaitant saugojimą) pažeidžiant teisės aktų reikalavimus arba yra neteisėtai atgabentas.

Komentaras

1. Nuo akcizų atleidžiamas neapdorotas tabakas, jeigu jis sunaikintas prižiūrint kompetentingai institucijai (Valstybinei mokesčių inspekcijai arba muitinei). Šios nuostatos įgyvendinamos centrinio mokesčių administratoriaus (dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos kontroliuojamų prekių) ir Sąjungos muitinės kodekso, jį papildančių ir įgyvendinančių Europos Sąjungos teisės aktų (dėl muitinės kontroliuojamų prekių) nustatyta tvarka.

Komentuojamo straipsnio nuostatos taikomos ir akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, turinčiame teisę gaminti apdorotą tabaką ir / arba kaitinamojo tabako produktus, pagaminto (susidariusio) neapdoroto tabako (tabako liekanų), klasifikuojamo 2025 m. Kombinuotosios nomenklatūros 2401 30 00 subpozicijoje (išskyrus tabako lapo gyslą), sunaikinimui.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prižiūrimas neapdorotas tabakas sunaikinamas vadovaujantis Apdoroto tabako, neapdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų sunaikinimo,

prižiūrint Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir atleidimo nuo akcizų taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. rugsėjo 2 d. [isakymu Nr. VA-155](#) „Dėl Apdoroto tabako, neapdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų sunaikinimo, prižiūrint Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir atleidimo nuo akcizų taisyklių patvirtinimo“ (toliau šio skirsnio komentare – Tabako sunaikinimo taisyklės).

Lietuvos Respublikos muitinės prižiūrimas neapdorotas tabakas sunaikinamas vadovaujantis Muitinės prižiūrimų prekių sunaikinimo organizavimo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2017 m. liepos 28 d. [isakymu Nr. 1B-645](#) „Dėl Muitinės prižiūrimų prekių sunaikinimo organizavimo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklių patvirtinimo“.

2. Jeigu už komentuojamoje dalyje nustatyta tvarka sunaikintą neapdorotą tabaką akcizai jau buvo sumokėti, akcizų suma įskaitoma arba grąžinama Tabako sunaikinimo taisyklėse nustatyta tvarka. Akcizai negrąžinami už sunaikintą neapdorotą tabaką, kuris pagamintas ar laikomas (įskaitant saugojimą) pažeidžiant teisės aktų reikalavimus arba yra neteisėtai atgabentas.

5. Nuo akcizų taip pat atleidžiamas neapdorotas tabakas, jeigu jis panaudotas būtiniais bandymams atlikti, teisės aktų nustatytiems privalomiems tyrimams, kai neapdoroto tabako pavyzdžiai paimami tam įgaliotų institucijų, taip pat neapdorotas tabakas, skirtas moksliniams tyrimams. Šios nuostatos įgyvendinamos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Nuo akcizų taip pat atleidžiamas neapdorotas tabakas, jeigu jis panaudotas būtiniais bandymams atlikti, teisės aktų nustatytiems privalomiems tyrimams, kai neapdoroto tabako pavyzdžiai paimami tam įgaliotų institucijų, taip pat neapdorotas tabakas, skirtas moksliniams tyrimams. Šios nuostatos įgyvendinamos vadovaujantis Panaudoto apdoroto tabako, kaitinamojo tabako produktų, elektroninio cigarečių skysčio ir neapdoroto tabako atleidimo nuo akcizų tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2006 m. sausio 6 d. [isakymu Nr. VA-2](#) „Dėl Panaudoto apdoroto tabako, kaitinamojo tabako produktų, elektroninių cigarečių skysčio ir neapdoroto tabako atleidimo nuo akcizų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. Tais atvejais, kai akcizai už neapdorotą tabaką, kuris vadovaujantis šio straipsnio nuostatomis atleidžiamas nuo akcizų, yra sumokėti, jie grąžinami centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Tais atvejais, kai akcizai už neapdorotą tabaką (išskyrus, sunaikintą prižiūrint kompetentingai institucijai), kuris vadovaujantis komentuojamo straipsnio nuostatomis atleidžiamas nuo akcizų, yra sumokėti, jie įskaitomi arba grąžinami vadovaujantis Akcizų grąžinimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. rugpjūčio 30 d. [isakymu Nr. 255](#) „Dėl akcizų grąžinimo“.

2. Jeigu neapdorotas tabakas sunaikintas prižiūrint kompetentingai institucijai ir akcizai už jį sumokėti, akcizų suma įskaitoma arba grąžinama Tabako sunaikinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

73 straipsnis. Akcizų už neapdorotą tabaką deklaracijos pateikimas ir mokesčio sumokėjimas

1. Akcizų už neapdorotą tabaką mokestinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo. Jam pasibaigus, iki kito mėnesio 15 dienos asmuo, kuriam šio įstatymo 70 straipsnio 1 dalies 1, 2, 4 ir 5 punktuose nustatytais pagrindais atsiranda prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką, privalo vietos mokesčių administratoriui, kurio veiklos teritorijoje jis registruotas, pateikti akcizų už neapdorotą tabaką deklaraciją. Šios deklaracijos formą ir pildymo taisykles nustato centrinis mokesčių administratorius. Akcizų už neapdorotą tabaką deklaracijoje privalo būti deklaruota akcizų suma, apskaičiuota už neapdorotą tabaką, už kurį šio įstatymo 70 straipsnio 1 dalies 1, 2, 4 ir 5 punktuose nustatyta tvarka prievolė sumokėti akcizus atsirado tą mokestinį laikotarpį. Akcizai sumokami iki šioje dalyje nustatyto deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

Komentaras

1. Akcizų už neapdorotą tabaką mokestinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo. Asmenys, kurie nėra įsiregistravę neapdoroto tabako tiekėju ir / arba naudotoju (kaip tai numatyta AI 72 straipsnio 1 dalies 4 punkte) bei gauna neapdorotą tabaką iš kitos ES valstybės narės, pagamina Lietuvos Respublikoje, įsigyja Lietuvos Respublikoje už kurį akcizai nesumokėti, bei asmenys, kurie praranda neapdorotą tabaką Lietuvos Respublikoje (įsiregistravę ir neįsiregistravę neapdoroto tabako tiekėjais ir / arba naudotojais), privalo mokesčio administratoriui, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui iki kito mėnesio 15 dienos pateikti akcizų už neapdorotą tabaką deklaraciją (forma FR0630A ir jos priedus FR0630D ir FR0630T).

2. Deklaracijos forma ir pildymo taisyklės nustatytos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2004 m. gegužės 26 d. viršininko [įsakymu Nr. VA-106](#) „Dėl Akcizų deklaracijų FR0630 ir FR0630A formų, jų priedų užpildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“. Akcizų už neapdorotą tabaką deklaracijoje privalo būti deklaruota akcizų suma, apskaičiuota už neapdorotą tabaką už kurį prievolė mokėti akcizus atsirado tą mokestinį laikotarpį. T. y. už neapdorotą tabaką, gautą iš kitos ES valstybės narės, pagamintą Lietuvos Respublikoje, įsigytą Lietuvos Respublikoje už kurį akcizai nesumokėti, prarastą Lietuvos Respublikoje. Apskaičiuojant mokėtiną akcizų sumą, taikomi akcizų tarifai, galioję prievolės atsiradimo dieną.

2. Jeigu asmuo netenka atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimo ar akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas netenka leidimo steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, suteikiančio teisę akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje iš neapdoroto tabako gaminti apdorotą tabaką ir (ar) kaitinamojo tabako produktus, jis privalo šio straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais pateikti vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje jis registruotas, akcizų už neapdorotą tabaką deklaraciją. Joje turi būti deklaruoti akcizai už visą neapdoroto tabako kiekį, už kurį dar nesumokėti akcizai, ir jie turi būti sumokėti iki šio straipsnio 1 dalyje nustatyto deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

Komentaras

1. Jeigu asmuo išregistruojamas iš neapdoroto tabako tiekėju ir / arba naudotoju, kuriems taikomas atleidimas nuo akcizų, ar akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas netenka leidimo steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, suteikiančio teisę akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje iš neapdoroto tabako gaminti apdorotą tabaką ir (ar) kaitinamojo tabako produktus, jis privalo iki kito mėnesio 15 dienos pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai akcizų už neapdorotą tabaką deklaraciją (forma FR0630A ir jos priedus FR0630D, FR0630T). Joje turi būti deklaruoti akcizai už visą neapdoroto tabako kiekį, už kurį akcizai dar nėra sumokėti. Šie akcizai turi būti sumokėti iki deklaracijos pateikimo termino pabaigos – kito mėnesio 15 dienos.

3. Tais atvejais, kai prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką tenka keliems asmenims, jie solidariai atsako už akcizų sumokėjimą.

Komentaras

1. Tais atvejais, kai prievolė mokėti akcizus už neapdorotą tabaką tenka keliems asmenims, jie solidariai atsako už akcizų sumokėjimą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis, neįvykdžius prievolės vienam iš skolininkų, mokesčio administratorius turi teisę reikalauti, kad prievolę įvykdytų bet kuris iš kitų solidariai už akcizų sumokėjimą atsakingų asmenų.

4. Už importuotą neapdorotą tabaką akcizai mokami tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šį produktą (jeigu jie už šį produktą būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose.

Komentaras

1. Už importuotą neapdorotą tabaką akcizai mokami tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šį produktą (jeigu jie už šį produktą būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose.

2. Importo akcizų mokėjimo tvarka nustatyta Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 24 d. [nutarimu Nr. 748](#) „Dėl Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklių patvirtinimo“.

74 straipsnis. Neapdorotam tabakui taikomas akcizų tarifas

Neapdorotam tabakui taikomas 123,5 euro už kilogramą neapdoroto tabako akcizų tarifas.

Komentaras

1. 123,5 euro už kilogramą akcizų tarifas taikomas neapdorotam tabakui, kaip jis apibrėžtas AĮ 3 straipsnio 22¹ dalyje.

Pavyzdys

Reikia apskaičiuoti už 20 kilogramų neapdoroto tabako mokėtiną akcizų sumą. $20 \text{ kg} \times 123,5 \text{ Eur/kg} = 2470 \text{ Eur}.$
--